

Sygn. akt II Ca 428/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra (sprawozdawca)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Anna Podolska - Kojtych

Sędzia Sądu Rejonowego Krzysztof Niezgoda (delegowany)

Protokolant Starszy sekretarz sądowy Ewelina Pietrak

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2013 roku w Lublinie, na rozprawie

sprawy z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

z udziałem (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., J. K., C. Z. i H. M.

o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu, ewentualnie o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w Chełmie z dnia 31 grudnia 2012 roku, w sprawie I Ns 6263/11

postanawia:

I. oddalić apelację;

II. zasądzić od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II Ca 428/13

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 29 lipca 2010 roku, złożonym w tym samym dniu do Sądu Rejonowego w Chełmie, (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniosła o stwierdzenie, że w dniu 21 grudnia 1978 roku Przedsiębiorstwo Państwowe Cementownia (...) zasiedziało służebność przesyłu wody rowem położonym na działce nr (...) we W. S. będącej we współwłasności uczestników postępowania oraz służebność przejazdu i przechodu w celu konserwacji tego rowu w obrębie pięciometrowych pasów nadbrzeżnych położonych z obu stron tego rowu, a w tej części, w której rów ten leży w obrębie działki nr (...), obręb nr (...) (właściciel Miasto C.) i graniczy jedynie z działką nr (...), o stwierdzenie zasiedzenia służebności polegającej na prawie przejazdu i przechodu w celu wykonywania prac konserwacyjnych rowu w pasie pięciu metrów przylegających wzdłuż tego rowu od strony działki nr (...) (k. 2-5).

W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że jego poprzednik prawny oraz Cementowni (...) Spółki Akcyjnej – Przedsiębiorstwo Państwowe Cementownia (...) na początku lat sześćdziesiątych wybudowała rów łączący Cementownię (...) z ciekami S., w części na działce nr (...) należącej do uczestników postępowania. Po rozbudowie cementowni o zakład (...) poszerzono ten rów i zmodernizowano go w 1968 roku. Tym samym rów stał się urządzeniem do przesyłu wody o szerokości około 2 metrów, co miało na celu przesył wody z terenu kopalni kredy oraz z terenu zakładu, jako odpływ wód z kanalizacji deszczowej.

Wnioskodawca podkreślił, że własnym staraniem wybudował ten rów, którym od lat sześćdziesiątych XX wieku przesyłał w kierunku cieku S., a dalej do rzeki U. nadmiar wód deszczowych z kanalizacji zakładowej oraz nadmiar wód z kopalni kredy, co umożliwiało pozyskiwanie zasobów kredy z pokładu poniżej lustra wody.

Wnioskodawca przyznał, że posiadał i posiada pozwolenie wodno-prawne na zrzut wód oraz jest uprawnionym do konserwacji rowu na mocy decyzji administracyjnych. Na zlecenie wnioskodawcy zrzutem wód z kopalni zajmuje się (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C..

Wnioskodawca wskazał, że wszedł w posiadanie służebności gruntowej odpowiadającej co do rowu służebności przesyłu, a co do pasów przybrzeżnych służebności przechodu i przejazdu w dobrej wierze, gdyż wszedł na grunt w celu wybudowania urządzeń wodnych i odprowadzenia wód z terenu zakładu.

Wnioskodawca wskazał, że przyjął początkową datę zasiedzenia, jako dzień oddania do użytku zmodernizowanego rowu oraz dziesięcioletni okres zasiedzenia.

*

W odpowiedzi na wniosek uczestnik – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniósł o odrzucenie wniosku na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz tego uczestnika kosztów postępowania, zaś na wypadek nieodrzczenia wniosku, o jego oddalenie (k. 59-61).

*

W piśmie procesowym z dnia 16 września 2010 roku wnioskodawca wskazał między innymi, że „precyzuje wniosek i wnosi o stwierdzenie zasiedzenia służebności w jednej z dat tj. 1 lutego 2009 r. lub 21 grudnia 1978 r. (data upływu wówczas obowiązującego 10 – letniego okresu posiadania samoistnego) pozostawiając w tym zakresie decyzję Sądowi, do którego należy ostateczna ocena prawna” (k. 65-67).

*

W piśmie procesowym z dnia 17 listopada 2010 roku, złożonym do Sądu Rejonowego w dniu 19 listopada 2010 roku, wnioskodawca wskazał, że „gdyby (...) Sąd podzielił stanowisko wnioskodawcy, a mianowicie, iż rów, którym przesyła wodę, jest urządzeniem kwalifikującym służebność jako służebność przesyłu, to wnosi o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu co do rowu i 5 metrowych pasów nadbrzeżnych, zaś gdyby uznał, że nie jest urządzeniem w rozumieniu art. 49 k.c., to wnosi o zasiedzenie służebności gruntowej polegającej na przesyłu wody rowem oraz przejazdu i przechodu po terenie 5 metrowych pasów przybrzeżnych w celu oczyszczania, konserwacji i naprawy rowu” (k. 117-118).

*

Postanowieniem z dnia 8 grudnia 2010 roku Sąd Rejonowy w Chełmie postanowił odrzucić wniosek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu wody (k. 138).

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy wskazał między innymi, że wniosek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. podlega odrzuceniu z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej (k. 140-151).

*

Na postanowienie z dnia 8 grudnia 2010 roku zażalenie złożył wnioskodawca, zaskarżając postanowienie w całości (k. 153-156).

Wnioskodawca zarzucił „naruszenie:

1. art. 140 i 143 Kodeksu cywilnego a także art. 285 § 1 i 2 oraz art. 305¹ Kodeksu cywilnego,
2. art. 1 ust. 1 i 1a oraz art. 9 ust. 1 pkt 11 i 19, art. 37, art. 40 ust. 2 i 2a oraz ust. 3, art. 122 i art. 140 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (...) w związku z artykułami kodeksu cywilnego wymienionego w pkt. 1 zarzutów,
3. art. 199 § 1 pkt 1 oraz art. 316 § 1 i § 2 Kodeksu postępowania cywilnego (kpc)”.

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniosła o:

- „1. Uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego w Chełmie z dnia 8 grudnia 2010 r. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania,
2. Zasądzenie od Uczestników na rzecz Wnioskodawcy kosztów postępowania za II instancję, w tym kosztów zastępstwa wg norm przepisanych,
3. Dopuszczenie w poczet dowodów pisma Uczestnika ad. 1 z 10 grudnia br., otrzymanego 14 grudnia br. na okoliczność, iż faktycznie Uczestnik ad. 1 uważa inaczej niż w swoich pismach procesowych, że sprawa podlega regulacjom cywilnym a nie administracyjnym oraz iż kwestionuje prawo Wnioskodawcy do korzystania z nieruchomości Uczestników w granicach wynikających z pozwolenia wodno prawnego”¹.

W odpowiedzi na zażalenie pełnomocnik (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniósł o oddalenie zażalenia oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz tego uczestnika kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1500 zł (k. 169).

*

Postanowieniem z dnia 30 marca 2011 roku, wydanym w sprawie II Cz 186/11, Sąd Okręgowy w Lublinie postanowił uchylić postanowienie z dnia 8 grudnia 2010 roku, uznając, że w rozpoznawanej sprawie droga sądowa jest dopuszczalna (k. 172-173).

W końcowej części uzasadnienia postanowienia z dnia 30 marca 2011 roku Sąd Okręgowy wskazał, że w toku dalszego postępowania Sąd pierwszej instancji powinien zwrócić uwagę na fakt, że żądanie wniosku, sformułowane ostatecznie w piśmie procesowym z dnia 17 listopada 2010 roku, określone zostało niedokładnie. Przepis art. 511 § 1 k.p.c. stanowi, że wniosek o wszczęcie postępowania powinien czynić zadość przepisom o pozwie, z tą zmianą, że zamiast pozwanego należy wymienić zainteresowanych w sprawie. Z przepisu art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 511 § 1 k.p.c. wynika zatem, że wniosek w postępowaniu nieprocesowym powinien zawierać dokładnie określone żądanie. Ze sposobu określenia żądania zawartego w piśmie z dnia 17 listopada 2010 roku wynika, że żądanie to zostało określone w sposób alternatywny, polegający na tym, że wnioskodawca wystąpił z dwoma roszczeniami, pozostawiając wybór jednego z nich Sądowi, w zależności od zajęcia określonego stanowiska w kwestii prawnej. Określenie żądania wniosku w taki sposób nie jest co do zasady dopuszczalne. To do wnioskodawcy należy wybór jednego konkretnego żądania. Oczywiście w postępowaniu nieprocesowym wniosek może obejmować kilka żądań. Jeżeli jednak nie zachodzi przypadek dopuszczalnej kumulacji roszczeń, to żądanie wniosku obejmujące więcej niż jedno roszczenie może być sformułowane tylko na zasadzie zestawienia żądania głównego i żądania (żądań) ewentualnego (ewentualnych). W rozpoznawanej sprawie sposób określenia żądania przez wnioskodawcę nie pozwala jednak na przyjęcie, że jedno ze zgłoszonych żądań, konkretnie oznaczone, jest żądaniem głównym, zaś drugie, konkretnie oznaczone, jest żądaniem ewentualnym. W toku dalszego postępowania należy wezwać wnioskodawcę do usunięcia tego braku w terminie tygodniowym pod rygorem zawieszenia postępowania.

*

W piśmie procesowym z dnia 27 maja 2011 roku wnioskodawca wskazał, że:

„a. głównym żądaniem wnioskodawcy jest żądanie stwierdzenia zasiedzenia przez wnioskodawcę służebności przesyłu (będącej do dnia 3.08.2008 r. służebnością gruntową o treści odpowiadającej instytucji służebności instytucji przesyłu a wprowadzonej do Kodeksu cywilnego w art. 305¹ do 305⁴) na działce nr (...) o pow. 1,9342 ha położonej we wsi S. a będącej we współwłasności uczestników, z upływem okresu zasiedzenia tj. w dacie 21 grudnia 1978 r. (ewentualnie 1 lutego 2009 r.). Służebność ta in concreto polega na zrzucie urządzeniem wodnym (rowem) wody z terenu Zakładu Cementownia (...) oraz prawie do jego oczyszczania, napraw, konserwacji i modernizacji operując na szerokości pięciometrowych pasów nadbrzeżnych;

b. ewentualnym żądaniem wnioskodawcy, to jest na wypadek nieuwzględnienia żądania głównego, jest żądanie stwierdzenia zasiedzenia służebności gruntowej na działce (...) o pow. 1,9342 ha położonej we wsi S., a będącej we współwłasności uczestników, z upływem okresu zasiedzenia tj. w dacie 21 grudnia 1978 r. (ewentualnie 1 lutego 2009 r.) polegającej na prawie zrzutu wody z terenu zakładu Cementownia (...) w C. urządzeniem wodnym (rowem) usytuowanym na działce (...) oraz prawie do jego oczyszczania, napraw, konserwacji i modernizacji operując na szerokości pięciometrowych pasów nadbrzeżnych” (k. 191-193).

*

W piśmie procesowym z dnia 2 czerwca 2011 roku uczestnik – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniósł o oddalenie wniosku o treści sformułowanej w piśmie procesowym wnioskodawcy z dnia 27 maja 2011 roku (k. 196-201).

*

W toku dalszego postępowania (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C. popierała wniosek w postaci sformułowanej w piśmie z dnia 27 maja 2011 roku (k. 295, 312).

*

Postanowieniem z dnia 31 grudnia 2012 roku Sąd Rejonowy w Chełmie postanowił oddalić wniosek i znieść wzajemnie między uczestnikami koszty postępowania (k. 360).

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy ustalił, że w rozpoznawanej sprawie poza sporem pozostawało, iż wnioskodawca posiadał i posiada do dnia 31 grudnia 2010 roku pozwolenie wodno-prawne na pobór wód podziemnych z ujęcia zakładowego. Odprowadzanie oczyszczonych ścieków sanitarnych, wód pochłodniczych, ścieków deszczowych i wód z odwodnienia kopalni kredy za pośrednictwem ciekłu S. do rzeki U. oraz na długotrwałe obniżenie zwierciadła wody podziemnej oraz jest uprawnionym do konserwacji rowu odprowadzającego na mocy decyzji administracyjnej.

Sąd ustalił, że na zlecenie wnioskodawcy zrzutem wód z kopalni zajmuje się (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C.. Wnioskodawca podał, że przebieg ciekłu S. w żadnym stopniu nie przebiega przez teren zakładu Cementownia (...), a kanał wychodzący z zakładu Cementownia (...) łączy się z ciekłem S. dopiero bliżej rzeki U. za działką uczestników postępowania. Niekwestionowane było również, że zrzut wody dokonywany jest rowem o szerokości około 2 m oraz innych urządzeń, które mają i miały na celu przesył wody z kopalni kredy oraz z terenu zakładu. Wnioskodawca własnym staraniem wybudował rów przebiegający lub graniczący z działką uczestników, którym od lat sześćdziesiątych XX wieku przesyłał w kierunku ciekłu S., a dalej do rzeki U., nadmiar wód deszczowych z kanalizacji zakładowej oraz nadmiar wód z kopalni kredy, co umożliwiało pozyskiwanie zasobów kredy z pokładu poniżej lustra wody. Obecnie dla działki oznaczonej nr (...), na której znajduje się przedmiotowy ciek wodny, urządzono księgę wieczystą (...). Nieprzerwanie do 2011 roku przedmiotowy ciek wodny był konserwowany pogłębiany i utrzymywany w stanie przydatności do użytkowania przez wnioskodawcę za przyzwoleniem uczestnika postępowania. Ponadto zasiedzenie skierowane przeciwko własności państwowej, począwszy od wejścia w życie Kodeksu cywilnego było niemożliwe, natomiast realnie w imieniu własnym było przedsiębiorstwo państwowe Cementownia (...) mogło nabywać na własną rzecz prawa dopiero od 1990 roku. Bezspornie ustalono, że na terenie

zakładu Cementowni (...) już w chwili złożenia wniosku w sprawie niniejszej nie jest prowadzona produkcja cementu w technologii „na mokro”, nie jest wydobywana kreda poniżej lustra wody, a gros wód odprowadzanych przedmiotowym ciekim stanowią wody deszczowe z terenu zakładu, których nieodprowadzenie doprowadziłoby do nadmiernego wzrostu poziomu wody na terenie zakładu. Ostatnie dołączone pozwolenie wodno-prawne wydano w dniu 31 grudnia 2010 roku.

Sąd wskazał, że wnioskodawca przyznał, iż nie wywodzi, że służebność została ustanowiona (jak twierdzi uczestnik), gdyż inaczej nie dochodziłby jej zasiedzenia, „a po drugie nie miał takiej potrzeby, gdyż był właścicielem obydwu nieruchomości władnącej i obciążonej.” Zdaniem wnioskodawcy istotny jest jedynie moment sprzedaży działki obciążonej Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) i dalsze korzystanie z tej działki przez poprzednika prawnego wnioskodawcy według prawa odpowiadającego dzisiejszej służebności przesyłu.

Sąd wskazał, że wątpliwości budzi pojęcie samego urządzenia przesyłowego. W art. 49 k.c. ustawodawca używając określenia „urządzenia służące do” wskazał jedynie na ich przeznaczenie, natomiast definicje ustawowe zamieszczono w przepisach pozakodeksowych. W ustawie z 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków zdefiniowano pojęcie „urządzenie kanalizacyjne”, jako „sieci kanalizacyjne, wyloty urządzeń kanalizacyjnych służących do wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz urządzenia podczyszczające i oczyszczające ścieki oraz przepompownie ścieków”. Podstawowym warunkiem stosowania art. 49 k.c. jest wymaganie, aby „urządzenie wchodziło w skład przedsiębiorstwa”. Wyłączono tym samym te urządzenia, które są zamknięte w obrębie określonego gruntu, na przykład studnie głębinowe, bezodpływowe zbiorniki kanalizacyjne, wiatraki generujące energię elektryczną, ale i drenaże odprowadzające nadmiar wody.

Sąd wskazał, że odpowiednie stosowanie przepisu art. 292 k.c., jako przepisu umożliwiającego stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej o treści służebności przesyłu nie znajduje uzasadnienia ani w konstrukcji służebności gruntowej, ani służebności przesyłu, ponieważ obie służebności spełniają nieporównywalne funkcje i zadania. W konstrukcji służebności przesyłu nie ma miejsca na trwałe i widoczne urządzenie, które miałyby być wykonane przez przedsiębiorcę w celu łatwiejszego funkcjonowania tej służebności i jednocześnie być ostrzeżeniem dla właściciela tej nieruchomości o korzystaniu z jego nieruchomości. Z tego też względu stosowanie wspólnego mianownika do dla urządzeń przesyłowych, o których stanowi art. 305¹ k.c., oraz dla trwałych i widocznych urządzeń, o których mowa w art. 292 k.c., nie znajduje uzasadnienia tak w konstrukcji służebności przesyłu, jak i w konstrukcji służebności gruntowej.

Sąd wskazał, że dla stwierdzenia zasiedzenia służebności gruntowej na nieruchomości z urządzeniem przesyłowym stoją na przeszkodzie następujące różnice:

1. urządzenia służące do doprowadzania i odprowadzania płynów, pary energii elektrycznej oraz inne urządzenia podobne (przesyłowe) nie należą do części składowych nieruchomości; w każdym przypadku dysponuje nimi właściciel przedsiębiorstwa przesyłowego;
2. służebność przesyłu jest prawem związanym z urządzeniami będącymi rzeczą ruchomą lub zbiorem rzeczy w ramach sieci przesyłowej przedsiębiorstwa przesyłowego, a ich wymogi decydują o treści i sposobie wykonywania służebności przesyłu;
3. trwałe i widoczne urządzenie jest znamieniem wykonywania służebności i przesłanką możliwości nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie, którego bieg rozpoczyna się od chwili, gdy posiadacz służebności przystąpił do korzystania z niego.

Sąd Rejonowy wskazał, że nie można pominąć, iż przed dniem 1 lutego 1989 roku wyłącznym właścicielem tych urządzeń był Skarb Państwa, którego rola właścicielska zakończyła się w tym dniu, a zatem w tej dacie wygasła również służebność gruntowa.

Sąd Rejonowy wskazał, że „wprawdzie w przypadku Skarbu Państwa nastąpiło jedynie zakończenie właścicielskich funkcji Skarbu Państwa, ale należy to uznać za równoznaczne z likwidacją przedsiębiorstwa” oraz, że za nabyciem służebności w drodze zasiedzenia opowiedzieli się między innymi G. B., B. R., A. M., J. M. K., jednakże ten ostatni zwrócił uwagę, że „służebność przesyłu można nabyć przez zasiedzenie; wydaje się jednak, że bieg terminu zasiedzenia rozpoczyna się dopiero z chwilą wejścia w życie nowelizacji i niedopuszczalne będzie doliczenie do niego okresu posiadania urzędzeń w okresie poprzednim”. Pogląd ten podzielił Z. G. stwierdzając, że „bieg terminu zasiedzenia służebności przesyłu mógł się rozpocząć dopiero z chwilą wejścia w życie tej instytucji służebnościowej i niedopuszczalne będzie doliczanie do niego okresu posiadania w okresie poprzednim”.

Sąd Rejonowy wskazał, że istotne dla rozważania biegu terminu zasiedzenia jest również orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2011 roku, III CZP 124/10 (LEX 685565), że wniosek właściciela nieruchomości o ustanowienie służebności przesyłu za odpowiednim wynagrodzeniem (art. 305¹ § 2 k.c.) przerywa bieg terminu zasiedzenia tej służebności.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisu art. 292 k.c. i wyjaśnił, że do nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio przepisy o nabyciu własności przez zasiedzenie (nieprzerwane posiadanie, upływ czasu, istnienie trwałego i widocznego urzędzenia). Sąd Rejonowy przytoczył stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uzasadnieniu wyroku z dnia 19 maja 2004, III CK 496/02 (LEX 152776), wskazując, że „w takim przypadku termin powinien zacząć biec od dnia rozpoczęcia eksploatacji istniejącego urzędzenia trwałego i widocznego. Dla oceny dobrej lub złej wiary posiadacza służebności znaczenie nie ma jego wiedza, kto jest właścicielem obciążonej nieruchomości, ale jego przekonanie, co do tego, czy przysługuje mu wykonywane prawo w chwili przystąpienia do jego wykonywania”.

Sąd Rejonowy wyjaśnił, że wyrażenie zgody kilkanaście lat wcześniej w formie ustnej a nawet pisemnej przez właściciela ma charakter umowy nieformalnej i w razie ustanowienia służebności, że korzystający z tej nieruchomości byłby posiadaczem tej nieruchomości w złej wierze. Jeżeli zasiedzenie nastąpiło przed 1 lutego 1989 roku, to podmiotem, który nabył służebność w drodze zasiedzenia, był Skarb Państwa (zasada jednolitego funduszu własności państwowej).

Sąd Rejonowy wskazał, że Sąd Najwyższy, stosując wykładnię dynamiczną, poszedł jednoznacznie w kierunku dopuszczalności nabycia zasiedzenia służebności quasigruntowej na rzecz przedsiębiorcy przesyłowego nawet przed uregulowaniem służebności przesyłu.

Sąd wskazał, że zdaniem doktryny (Z. G., G. M., D. Z.) nie można zgodzić się ze stosowaniem wykładni dynamicznej w odniesieniu do rozciągniętego w czasie procesu zasiedzenia służebności, ponieważ godzi to w zasadę pewności prawa (nowe dynamiczne podejście zostało zastosowane w końcowej fazie zasiedzenia, by nie powiedzieć, że już po zasiedzeniu na etapie sądowego jego stwierdzenia). Następnie wobec wprowadzenia służebności przesyłu, której jednym z najważniejszych celów jest uregulowanie zaszłości za odpowiednim wynagrodzeniem, „dopuszczanie zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej tej nowej instytucji, lecz nią niebędącej, podważa cel nowej regulacji i jest niezgodne z zasadą słuszności i sprawiedliwości, a także jurydycznie niepoprawne, ponieważ pomija istnienie nowego prawa rzeczowego (w uzasadnieniu projektu podano, iż wprowadza się nowe prawo wobec niewystarczających dotychczasowych regulacji)”.

Sąd Rejonowy przytoczył również stanowisko G. M., z którego wynika, że „posiadanie służebności w przypadku uzyskania decyzji o objęciu nieruchomości wyklucza zasiedzenie służebności”.

Zdaniem Sądu w rozpoznawanej sprawie należy przywołać dosłownie dwa orzeczenia Sądu Najwyższego:

a) „Korzystanie z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności gruntowej na podstawie oświadczenia złożonego bez formy aktu notarialnego jest posiadaczem tej służebności w złej wierze” (wyrok z dnia 4 lutego 1988 roku, IV CR 45/88, Lex nr 3529),

b) „Przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa” (uchwała z dnia 7 października 2008 roku, III CZP 89/08, Lex nr 458125).

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Sąd Rejonowy wskazał przepis art. 102 k.p.c.

*

Od postanowienia z dnia 31 grudnia 2012 roku apelację wniosła (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W., zaskarżając postanowienie w całości. Wnioskodawca zarzucił:

„a. błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 7, 49 § 1, 128 (w brzmieniu obowiązującym do i w 1989 r.), 191, 292, 305⁽¹⁾, 305⁽⁴⁾, 285 § 1, 336, 339, 352 § 1 Kodeksu cywilnego, art. 172 § 1 i 176 § 1 Kodeksu cywilnego (kc) oraz art. 9 ust. 1 pkt 11 i 19 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. prawo wodne;

b. naruszenie art. 229, 230 oraz 233 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego (kpc) prowadzące do dokonania ustaleń sprzecznych z treścią zgromadzonego materiału dowodowego”.

Apelujący wniósł o:

„1. zmianę zaskarżonego postanowienia w całości i stwierdzenia zasiedzenia na rzecz Wnioskodawcy z dniem 1 lutego 2009 r. (lub wcześniej) służebności przesyłu polegającej na przerzucie wody z terenu Zakładu Cementownia (...) zewnętrzną kanalizacją (urządzenie wodne) położoną na działce (...) o pow. 1,9342 ha, poł. w S., dla której Sąd Rejonowy w Chełmie prowadzi KW (...) a będącej przedmiotem współwłasności Uczestników, i wykonywania na tej działce prac konserwacyjno – remontowych i modernizacji tej kanalizacji, ewentualnie stwierdzenia zasiedzenia na rzecz Wnioskodawcy z dniem 9 grudnia 2006 r. (lub w innej dacie) służebności gruntowej polegającej na prawie przerzutu wody tą kanalizacją z terenu Zakładu Cementownia (...) oraz prawie wejścia i wjazdu na tą działkę w celu oczyszczania, napraw, konserwacji i modernizacji tej kanalizacji – zgodnie z wnioskiem ostatecznie sprecyzowanym w piśmie z dnia 27 maja 2011 r. i 2 listopada 2012 r.;

2. zasądzenie na rzecz Wnioskodawcy od Uczestników kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego, wg norm przepisanych”.

*

W odpowiedzi na apelację uczestnik – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniósł o oddalenie apelacji wnioskodawcy oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz tego uczestnika kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję (k. 421-422).

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik wnioskodawcy popierał apelację i wniósł o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje (k. 438v).

Pełnomocnik (...) S. z. o. o. w S. wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od wnioskodawcy kosztów postępowania (k. 438v).

*

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest bezzasadna i w związku z tym podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., zaś zaskarżone postanowienie, pomimo częściowo nietrafnego uzasadnienia, jest prawidłowe.

Na wstępie należy zwrócić uwagę, że ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji w zakresie okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy są niepełne, chociaż zebrany w sprawie materiał procesowy, w szczególności,

dowodowy jednoznacznie wskazuje, że w rozpoznawanej sprawie zachodzą okoliczności faktyczne, które nie dają żadnych podstaw do przyjęcia, że wnioskodawca nabył przez zasiedzenie służebność przesyłu objętą żądaniem, jak również służebność gruntową objętą żądaniem ewentualnym.

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca kilkakrotnie precyzował swoje żądanie, wskazując ostatecznie, że:

„a. głównym żądaniem wnioskodawcy jest żądanie stwierdzenia zasiedzenia przez wnioskodawcę służebności przesyłu (będącej do dnia 3.08.2008 r. służebnością gruntową o treści odpowiadającej instytucji służebności instytucji przesyłu a wprowadzonej do Kodeksu cywilnego w art. 305¹ do 305⁴) na działce nr (...) o pow. 1,9342 ha położonej we wsi S. a będącej we współwłasności uczestników, z upływem okresu zasiedzenia tj. w dacie 21 grudnia 1978 r. (ewentualnie 1 lutego 2009 r.). Służebność ta in concreto polega na zrzucie urządzeniem wodnym (rowem) wody z terenu Zakładu Cementownia (...) oraz prawie do jego oczyszczania, napraw, konserwacji i modernizacji operując na szerokości pięciometrowych pasów nadbrzeżnych;

b. ewentualnym żądaniem wnioskodawcy, to jest na wypadek nieuwzględnienia żądania głównego, jest żądanie stwierdzenia zasiedzenia służebności gruntowej na działce (...) o pow. 1,9342 ha położonej we wsi S., a będącej we współwłasności uczestników, z upływem okresu zasiedzenia tj. w dacie 21 grudnia 1978 r. (ewentualnie 1 lutego 2009 r.) polegającej na prawie zrzutu wody z terenu zakładu Cementownia (...) w C. urządzeniem wodnym (rowem) usytuowanym na działce (...) oraz prawie do jego oczyszczania, napraw, konserwacji i modernizacji operując na szerokości pięciometrowych pasów nadbrzeżnych” (k. 191-193).

÷

Przepis art. 292 k.c. stanowi, że służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio.

Z powołanego przepisu wynika jednoznacznie, że przesłanki nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej są następujące:

- a) faktyczne korzystanie z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności (posiadanie służebności – art. 352 k.c.),
- b) faktyczne korzystanie z cudzej nieruchomości polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia,
- c) wykonanie trwałego i widocznego urządzenia musi nastąpić przez posiadacza nieruchomości w zakresie służebności gruntowej²,
- d) upływ terminu zasiedzenia wynoszącego 20 lat albo 30 lat, w zależności od tego, czy rozpoczęcie wykonywania posiadania służebności nastąpiło w dobrej, czy też w złej wierze.

Przepis art. 292 k.c. ma odpowiednie zastosowanie do służebności przesyłu (art. 305⁴ k.c.).

Przesłanki nabycia przez zasiedzenie służebności przesyłu są więc podobne do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej.

Zwrócić w tym miejscu należy uwagę, że przepisy art. 305¹ k.c. – art. 305⁴ k.c. weszły w życie z dniem 3 sierpnia 2008 roku na podstawie art. 1 pkt 2 i art. 5 ustawy z dnia 30 maja 2008 roku zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731).

Pomijając w tym miejscu zagadnienie możliwości nabycia przez zasiedzenie służebności przesyłu, co do której posiadanie w zakresie odpowiadającym treści tej służebności rozpoczęło się przed dniem 3 sierpnia 2008 roku, należy wskazać, że w rozpoznawanej sprawie zagadnienie to nie ma istotnego znaczenia z punktu widzenia oceny

zasadności żądania głównego wniosku, a więc żądania stwierdzenia nabycia przez zasiedzenie służebności przesyłu ciekłu wodnego.

Nie ma również w rozpoznawanej sprawie istotnego znaczenia zagadnienie możliwości nabycia przez zasiedzenie przed dniem 3 sierpnia 2008 roku służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu uregulowanej w przepisach art. 305¹ k.c. – art. 305⁴ k.c.

Powyższe kwestie zostaną bliżej wyjaśnione w dalszej części uzasadnienia.

÷

Okolicznością bezsporną w rozpoznawanej sprawie był fakt, że rów, którym przesyłany był w kierunku ciekłu S., a dalej do rzeki U., nadmiar wód deszczowych z kanalizacji zakładowej oraz nadmiar wód z kopalni kredy, co umożliwiała pozyskiwanie zasobów kredy z pokładów poniżej lustra wody, wybudowany został w drugiej połowie lat sześćdziesiątych XX wieku. Rów ten, oznaczony w dokumentacji wykonawczej jako (...), wybudowany został na zlecenie Cementowni (...) w budowie (przedsiębiorstwa państwowego) i w dniu 21 grudnia 1968 roku przekazany innemu przedsiębiorstwu państwowemu, to jest Cementowni (...) (I) (k. 16-17 – odpis protokołu przekazania).

Błędne jest zatem ustalenie Sądu Rejonowego, że to wnioskodawca własnym staraniem wybudował taki rów, gdyż w latach sześćdziesiątych XX wieku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C. w ogóle nie istniała, jako podmiot prawa.

Podmiotem, który wybudował rów w latach sześćdziesiątych było Przedsiębiorstwo Państwowe Cementownia (...) w budowie” w C..

Przedsiębiorstwo to utraciło osobowość prawną w dniu 1 stycznia 1996 roku, gdyż z tym dniem zostało wykreślone z rejestru przedsiębiorstw państwowych w związku z przekształceniem w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa w trybie określonym przez przepisy ustawy z dnia 13 lipca 1990 roku o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298 ze zmianami) (k. 125 – odpis postanowienia z dnia 1 stycznia 1996 roku).

W tym samym dniu osobowość prawną uzyskała Cementownia (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w C. (k. k. 126-126v – odpis postanowienia z dnia 1 stycznia 1996 roku).

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., jako podmiot prawa powstała w latach dziewięćdziesiątych XX wieku. Była przy tym podmiotem odrębnym w stosunku do Cementowni (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w C..

W dniu 22 grudnia 2006 roku Cementownia (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w C. przestała istnieć, gdyż w tym dniu nastąpiło przejście tej Spółki przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w W., jako spółkę przejmującą. W tym dniu nastąpiło wpisanie połączenia tych spółek do rejestru spółki przejmującej (art. 493 § 1 i 2 k.s.h.) (k. 8 – odpis postanowienia z dnia 22 grudnia 2006 roku; k. 9-15v – odpis z Krajowego Rejestru Sądowego Nr KRS (...)).

÷

Nieruchomość oznaczona jako działka numer (...), z której wyodrębniona została działka numer (...), której obecnie dotyczą żądania wnioskodawcy (żądanie główne i ewentualne), do dnia 9 grudnia 1986 roku stanowiła własność Skarbu Państwa. W dniu 9 grudnia 1986 roku zawarta została umowa sprzedaży pomiędzy Skarbem Państwa reprezentowanym przez Naczelnika Gminy w C. oraz Spółdzielnią Produkcyjną (...) w S., na podstawie której Spółdzielnia Produkcyjna (...) w S. nabyła między innymi własność nieruchomości oznaczonej jako działka numer (...) (k. 203-204 – odpis aktu notarialnego Repertorium A Nr (...)).

Sukcesywnie w latach dziewięćdziesiątych XX wieku i dwutysięcznych XXI wieku udziały w całej nieruchomości oznaczonej jako działka numer (...) zostały nabyte przez J. K., C. Z. oraz (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w S. (k. 23-24 – odpis z księgi wieczystej; aktualna treść księgi wieczystej (...)).

Z powyższych ustaleń wynika, że od chwili wybudowania cieką wodnego na nieruchomości oznaczonej jako działka numer (...) do dnia 9 grudnia 1986 roku właścicielem przedmiotowej nieruchomości był Skarb Państwa. Skarb Państwa był również właścicielem innych nieruchomości, które stanowiły bazę działalności Przedsiębiorstwa Państwowego Cementownia (...).

Do dnia 30 września 1990 roku obowiązywał przepis art. 177 k.c., który stanowił, że przepisów o nabyciu własności przez zasiedzenie nie stosuje się, jeżeli nieruchomość jest przedmiotem własności państwowej.

Do dnia 30 września 1990 roku obowiązywał również przepis art. 44 k.c., który stanowił, że własność i inne prawa majątkowe są albo mieniem ogólnonarodowym (państwowym), albo mieniem organizacji spółdzielczych lub innych organizacji społecznych ludu pracującego, albo mieniem indywidualnym osób fizycznych lub osób prawnych nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej, albo mieniem osobistym osób fizycznych.

Do dnia 30 września 1990 roku nie było zatem możliwe nabycie przez zasiedzenie służebności gruntowej, jak również służebności o treści odpowiadającej obecnej służebności przesyłu, na nieruchomości, która stanowiła własność państwową.

Co więcej, w rozpoznawanej sprawie nie było możliwe nabycie do dnia 9 grudnia 1986 roku w jakiegokolwiek sposób jakiegokolwiek służebności przez Skarb Państwa i inne podmioty, które wykonywały własność państwową, gdyż nieruchomość oznaczona jako działka numer (...) była własnością Skarbu Państwa. Skarb Państwa nie mógł nabyć ani przez zasiedzenie, ani też w jakikolwiek inny sposób ograniczonego prawa rzeczowego na nieruchomości, której był przeciwieństwem właścicielem.

Służebności gruntowej na nieruchomości oznaczonej jako działka numer (...), jak również służebności odpowiadającej obecnej służebności przesyłu na tej nieruchomości, nie mogło również nabyć do dnia 9 grudnia 1986 roku Przedsiębiorstwo Państwowe Cementownia (...) i to nie tylko ze względu na zakaz wynikający z art. 177 k.c. w zw. z art. 292 k.c.

Do dnia 31 stycznia 1989 roku przedsiębiorstwo państwowe, które korzystało z nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, nie mogło być uznane w stosunku do Skarbu Państwa za samoistnego posiadacza tej nieruchomości, czy też posiadacza całości lub części tej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności gruntowej.

Do dnia 31 stycznia 1989 roku obowiązywał przepis art. 128 k.c. w pierwotnym brzmieniu, który stanowił, że:

§ 1. Socjalistyczna własność ogólnonarodowa (państwowa) przysługuje niepodzielnie Państwu.

§ 2. W granicach swej zdolności prawnej państwowe osoby prawne wykonywają w imieniu własnym względem zarządzanych przez nie części mienia ogólnonarodowego uprawnienia płynące z własności państwowej.

Przepis art. 189 k.c. z dniem 1 lutego 1989 roku otrzymał następujące brzmienie na podstawie art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny: „własność ogólnonarodowa (państwowa) przysługuje Skarbowi Państwa albo innym państwowym osobom prawnym”.

W uzasadnieniu postanowienia z dnia 12 stycznia 2012 roku, IV CSK 183/114, Sąd Najwyższy wyjaśnił między innymi, że ze względu na zasadę jednolitego funduszu własności państwowej państwowa osoba prawna nie mogła przeciwstawić Skarbowi Państwa jakichkolwiek własnych uprawnień, jednakże w stosunkach zewnętrznych z osobami trzecimi miała pozycję taką jak właściciel, a w relacjach wewnętrznych między Skarbem Państwa a państwową osobą prawną posiadaczem samoistnym nieruchomości państwowej było zawsze państwo.

Oznacza to, że do dnia 31 stycznia 1989 roku przedsiębiorstwo państwowe nie mogło być uznane w stosunku do Skarbu Państwa za posiadacza samoistnego nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, jak również za posiadacza takiej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności gruntowej, czy też treści służebności przesyłu.

Z powyższego wynika również, że jeżeli nieruchomość stanowiąca własność Skarbu Państwa znajdowała się we władaniu przedsiębiorstwa państwowego w dniu 1 października 1990 roku, i jeżeli nawet można by uznać, że w konkretnym wypadku przedsiębiorstwo państwowe już w dniu 1 lutego 1989 roku stało się samoistnym posiadaczem nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, to po dniu 1 października 1990 roku nie zachodzą podstawy do doliczenia przez przedsiębiorstwo państwowe (do okresu własnego posiadania samoistnego) czasu władania nieruchomością Skarbu Państwa przed dniem 1 lutego 1989 roku. W stosunku do Skarbu Państwa władztwo to nie może być bowiem uznane ani za posiadanie samoistne, ani też za posiadanie w zakresie odpowiadającym treści służebności.

Całkowicie odmienna sytuacja dotyczy wypadku posiadania do dnia 31 stycznia 1989 roku przez Skarb Państwa i państwowe osoby prawne nieruchomości stanowiącej własność osoby trzeciej; zarówno posiadania samoistnego, jak i posiadania w zakresie odpowiadającym treści służebności gruntowej. Takich właśnie wypadków dotyczą między innymi następujące orzeczenia Sądu Najwyższego:

- a) postanowienie z dnia 13 października 2011 roku, V CSK 502/105,
- b) postanowienie z dnia 12 stycznia 2012 roku, IV CSK 183/116,
- c) postanowienie z dnia 9 lutego 2012 roku, III CZP 93/117,
- d) postanowienie z dnia 14 listopada 2012 roku, II CSK 120/128,
- e) postanowienie z dnia 21 lutego 2013 roku, I CSK 354/129,
- f) postanowienie z dnia 10 maja 2013 roku, I CSK 495/1210,
- g) postanowienie z dnia 22 maja 2013 roku, III CZP 18/1311,
- h) postanowienie z dnia 13 czerwca 2013 roku, IV CSK 672/1212.

÷

Z powyższych rozważań wynika, że w rozpoznawanej sprawie Przedsiębiorstwo Państwowe Cementownia (...) mogłoby być traktowane jako posiadacz w zakresie treści służebności na nieruchomości oznaczonej jako działka numer (...) co najwyżej dopiero od dnia 9 grudnia 1986 roku, to jest od dnia sprzedaży tej nieruchomości podmiotowi trzeciemu w stosunku do tego Przedsiębiorstwa i w stosunku do Skarbu Państwa, to jest Spółdzielni Produkcyjnej (...) w S..

Jak już wyżej wyjaśniono, do okresu korzystania od dnia 9 grudnia 1986 roku z nieruchomości oznaczonej jako działka numer (...) w zakresie odpowiadającym treści służebności, Przedsiębiorstwo Państwowe Cementownia (...), jak również ich następcy prawni, nie mogli i nie mogą doliczyć okresu korzystania z tej nieruchomości przez Przedsiębiorstwo Państwowe (...) do dnia 8 grudnia 1986 roku, gdyż korzystanie to nie może być uznane za posiadanie służebności w znaczeniu określonym przez przepisy art. 352 k.c. i art. 292 k.c.

W związku z powyższym, nawet gdyby teoretycznie przyjąć, że okres zasiedzenia służebności gruntowej, czy też służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu, rozpoczął się w dniu 9 grudnia 1986 roku, to i tak do chwili obecnej nie upłynąłby jeszcze termin zasiedzenia wynoszący w rozpoznawanej sprawie 30 lat. Nie można bowiem przyjąć, że Przedsiębiorstwo Państwowe Cementownia (...) rozpoczęło w dniu 9 grudnia 1986 roku, czy też kiedykolwiek później, korzystanie w dobrej wierze z nieruchomości oznaczonej jako działka numer (...) w zakresie

odpowiadającym treści służebności. Objęcie w posiadanie nieruchomości w zakresie treści służebności na podstawie zdarzenia prawnego, które nie mogło z założenia prowadzić do skutecznego ustanowienia służebności (na przykład: korzystanie samowolne, korzystanie na podstawie umowy mającej na celu ustanowienie służebności, a zawartej bez zachowania formy aktu notarialnego dla oświadczenia właściciela (art. 245 k.c.), jest uzyskaniem w złej wierze posiadania służebności.

W związku z powyższym należy wskazać, że termin ewentualnego zasiedzenia służebności mógłby upłynąć dopiero z dniem 9 grudnia 2016 roku.

Należy przy tym wskazać, że trwałe i widoczne urządzenie, o którym mowa w art. 292 k.c., zostało w rozpoznawanej sprawie wykonane w czasie, w której właścicielem nieruchomości był Skarb Państwa, a więc w okresie, który nie może być wzięty pod uwagę przy doliczaniu czasu posiadania poprzednika (art. 176 k.c. w zw. z art. 292 zd. 2 k.c.). Brak jest zatem jednej z przesłanek możliwości nabycia przez zasiedzenie czy to służebności gruntowej, czy to służebności odpowiadającej treścią obecnej służebności przesyłu, czy też wreszcie samej służebności przesyłu.

÷

Zawarta w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia ocena prawna ustalonego stanu faktycznego jest chaotyczna. Sąd Rejonowy przytacza szereg różnych stanowisk wyrażonych w literaturze prawniczej i orzecznictwie Sądu Najwyższego, których cechą wspólną jest to, że dotyczą one zagadnienia nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej i zagadnienia nabycia przez zasiedzenie służebności przesyłu. Sąd pierwszej instancji nie wyjaśnia jednak konkretnie dlaczego wniosek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C. nie jest uzasadniony.

÷

Mając na uwadze powyższe rozważania, należało oddalić apelację, jako bezzasadną. Nie są przy tym uzasadnione zarzuty podniesione w apelacji. Zarzuty te pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia apelacji.

W świetle ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Okręgowy, które w przeważającej części są zgodne z twierdzeniami wnioskodawcy zawartymi w apelacji, a dotyczącymi okoliczności faktycznych, nie ma podstaw do przyjęcia, że okres zasiedzenia służebności gruntowej, czy też służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu, mógł rozpocząć się wcześniej niż w dniu 9 grudnia 1986 roku. W szczególności sam wnioskodawca przyznaje w apelacji, że nieruchomość oznaczona jako działka numer (...) oraz inne nieruchomości, na bazie których Przedsiębiorstwo Państwowe Cementownia (...) prowadziło swoją działalność, do dnia 9 grudnia 1986 roku stanowiły własność Skarbu Państwa. Od tego dnia nie upłynął i nie mógł upłynąć okres ewentualnego zasiedzenia wynoszący w omawianym wypadku 30 lat, zaś Przedsiębiorstwo, rozpoczynając korzystanie z części nieruchomości oznaczonej jako działka numer (...) (wydzielonej obecnie jako działka numer (...)), nie wybudowało trwałego i widocznego urządzenia, lecz korzystało z urządzenia powstałego wcześniej, to jest w okresie, który nie może być wzięty pod uwagę przy doliczaniu czasu posiadania.

*

Na podstawie art. 530 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy postanowił zasądzić od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego. W związku z tym, że apelacja wnioskodawcy została oddalona w całości, wnioskodawca powinien zwrócić wskazanemu uczestnikowi poniesione przez niego w postępowaniu odwoławczym koszty. Koszty te obejmują wynagrodzenie pełnomocnika procesowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., ustalone na podstawie § 8 pkt 3 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 461 – tekst jednolity).

*

Z tych wszystkich względów i na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w postanowieniu.

1 Przytoczono dosłowną treść zarzutów i wniosków zażalenia, z zachowaniem pisowni i interpunkcji zastosowanej przez wnioskodawcę, a ściślej z brakami w tym zakresie.

2 Por. uchwałę SN z dnia 9 sierpnia 2011 roku, III CZP 10/11, OSN C 2011, z. 12, poz. 129.

3 Por. postanowienie SN z dnia 16 września 2009 roku, II CSK 103/09, Lex nr 103/09.

4 Lex nr 1130302.

5 Lex nr 1096048.

6 Lex nr 1130302.

7 Lex nr 1136115

8 Lex nr 1267161

9 Lex nr 1318290.

10 Lex nr 1365592.

11 Rzeczpospolita 2013, nr 119.

12 Lex nr 1360293.